

Hållbarhetsrapport 2019-2020

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Hållbarhetsrapport för verksamhetsår 2019 och 2020 noteras.

Ärende

En hållbarhetsrapport ska enligt beslut av kommunstyrelsen 2006-06-20, § 273, göras en gång per mandatperiod för att ge en lägesbild av hållbarhetsarbetet inom kommunens verksamheter. Kommunledningsförvaltningen har för avsikt att ta fram rapporten årligen för notering i kommunstyrelsen.

Hållbarhetsrapporten syftar till att ge ökad kunskap om tillstånd och utveckling inom hållbarhetsområdet i Linköpings kommun, samt en överblick över ett urval av kommunkoncernens insatser. Redovisningen sker utifrån Agenda 2030 och de globala målen samt kommunens verksamhetsområden inom social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Redovisningen inom respektive område struktureras utifrån en modell i ”Göra jämlikt är att göra skillnad”, som är SKR:s vägledning för jämlik ledning och styrning. SKR:s modell utgår ifrån jämlikhet mellan människor med olika förutsättningar, men i denna rapport har vi applicerat modellen även inom ekologisk hållbarhet.

Syftet med hållbarhetsrapporten och dess bilagor är främst att utgöra ett av flera planeringsunderlag för kommunens budget- och verksamhetsplanering.

Rapporten gör inte anspråk på att ge en fullständig bild över arbetet i nämnder och bolag. För mer detaljerad information hänvisas till respektive nämnds/bolags verksamhetsberättelse. Till hållbarhetsrapporten hör fyra bilagor, vars huvudsakliga slutsatser också är integrerade i rapporten.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Hållbarhetsrapport 2019-2020, 2021-05-26

Bilaga Barnbokslut

Bilaga Energi- och klimatbokslut

Bilaga Jämställdhetsbokslut

Bilaga Uppföljning av målpuffyllelse Koldioxidneutralt Linköping

Bakgrund

Tidigare hållbarhetsrapporter har tagits fram år 2013, samt rapporter för verksamhetsår 2017 respektive 2018. Upplägget av rapporterna har utvecklats över tid. Kommunledningsförvaltningen har för avsikt att ta fram rapporten årligen för notering i kommunstyrelsen, men upplägg och omfattning prövas kontinuerligt. Denna upplaga av hållbarhetsrapporten omfattar verksamhetsåren 2019 och 2020.

Bilagor

Som ett led i att vidareutveckla övergripande stöd och samordning för kommunens fortsatta arbete inom barnrätt respektive jämställdhet har ett bokslut inom respektive område tagits fram.

Barnbokslutet tas fram som ett stöd i vidareutvecklingen av kommunens arbete med att tillgodose barnens rättigheter utifrån barnkonventionen. Syftet med barnbokslutet är att få en bild av barn och ungas livssituation och att belysa om och på vilket sätt Linköpings kommun arbetar med barns rättigheter vid beslut och insatser. Barnbokslutet ger också möjlighet att planera långsiktigt för att kunna utveckla verksamheterna och skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i kommunens all verksamhet.

Tillsammans med tidigare beslutade Riktlinjer för jämställdhet och **Jämställdhetsbokslutet** ska tillämpningsanvisningar för jämställdhetsanalys och en e-utbildning om kommunens jämställdhetsintegreringsarbete skapa en gemensam plattform av stödmaterial för riktning, kompetensutveckling och arbetsmetoder för att utveckla jämställdhetsarbetet i kommunen. På respektive förvaltning finns kontaktpersoner med ansvar för att driva och implementera arbetet som samordnas från hållbarhetsenheten. Målsättningen är att jämställdhetsutmaningar ska ha definierats och förankrats i kommunens samtliga förvaltningar i samband med framtagandet av ett uppföljande jämställdhetsbokslut 2023. Motsvarande gäller för identifiering och fastställande av nyckeltal för jämställdhet kopplat till kommunens invånare.

År 2011 antog Kommunfullmäktige målet om att kommunen som geografisk yta ska vara koldioxidneutral 2025, som ett led i att bidra till en minskad global klimatpåverkan. En definition av målet togs också fram och den innehöll bland annat avgränsningar samt indikatorer som skulle möjliggöra att följa utvecklingen för målet. Inriktningen för att uppnå målet är att reducera utsläppen inom kommunens geografiska yta så mycket som möjligt och att använda kompenserande åtgärder för att neutralisera återstående utsläpp. För andra gången görs nu en **uppföljning av måluppfyllelsen för Koldioxidneutralt Linköping 2025**, vilken redovisar nuläget för måluppfyllelsen och indikatorerna. På grund av eftersläpande nationell statistik avser uppföljningen år 2018.

För att följa upp koncernens del i arbetet för Koldioxidneutralt Linköping 2025, sammanställer kommunledningsförvaltningen årligen ett ***Energi- och klimatbokslut***. Bokslutet omfattar energianvändning, transporter och elproduktion inom kommunkoncernen.

Övergripande slutsatser från rapporten

I hållbarhetsrapporten görs vissa analyser främst kopplat till utfallet för Linköpings kommun för de nationella Agenda 2030-indikatorerna (Kolada), samt till viss del invävt i redogörelsen för respektive verksamhetsområde. Inom ramen för genomförda bokslut (bilagor till rapporten) lyfts särskilt följande;

Barnbokslut

En del luckor och utmaningar i implementeringen av barnkonventionen har identifierats. Sett till Sveriges kommuner och regioners implementeringsnycklar för barnrättsarbete har Linköpings kommun kommit en bit på vägen, men det finns en del kvar att göra. Vikten av samverkan och att arbeta mot gemensamma mål har lyfts av flera tjänstepersoner. Andra utmaningar som kommunen kan behöva arbeta vidare med rör barns delaktighet och inflytande samt bedömningar av barnets bästa inför beslut som rör barn, där det förstnämnda är en förutsättning för det senare.

Kunskap om och arbete mot diskriminering är ytterligare ett utvecklingsområde, liksom att öka likvärdigheten för barn. Många barn har det bra i Linköpings kommun, men kommunen behöver säkerställa att alla barn får sina rättigheter tillgodosedda och att det är lika förutsättningar för alla barn. Det är också viktigt att arbeta vidare med främjande insatser för barns hälsa, och att öka kunskapen om barnkonventionen hos både barn och vuxna för att bättre kunna skydda barns rättigheter.

Jämställdhetsbokslut

Måluppfyllelsen för de jämställdhetspolitiska målen är kopplade till varandra, och inom kommunen berör måluppfyllelsen för respektive mål också flera förvaltningars verksamheter och uppdrag.

Följande utvecklingsområden har identifierats:

- Det faktum att män har en högre sysselsättningsgrad än kvinnor bidrar till ojämställda ekonomiska förutsättningar och i förlängningen till ojämställda förutsättningar till livskvalitet och möjlighet att välja livssituation.
- Ensamstående kvinnor med barn har en avsevärt lägre medelinkomst jämfört med både kvinnor utan barn liksom män med respektive utan barn.
- Otrygghet drabbar både kvinnor och män, men kvinnor i högre grad än män begränsas i livsutrymme och handlingsutrymme.

- Av ungdomar som blir placerade på statliga institutioner (SiS-hem) är en stor majoritet pojkar. Det är vanligt att den registrerade orsaken till placeringen återfinns hos barnet för pojkar och hos omgivningen för flickor.
- Pojkar presterar generellt sämre än flickor i skolan.
- Studie- och yrkesval präglas fortfarande av normer kring kön och riskerar att begränsa vilka möjligheter individen ser att den har, liksom vilken kompetens som tas till vara.
- Kvinnor och flickor drabbas i högre grad av stress och psykisk ohälsa än pojkar och män. Samtidigt är män överrepresenterade i suicidstatistiken.
- Det är ungefär lika många kvinnor som män som uppbär försörjningsstöd i kommunen, men det är något större risk för kvinnor att vara kvar i långvarigt biståndsberoende jämfört med män.
- Kvinnodominerade arbeten i kommuner, som inom vård och omsorg, är normalt organiserade i mycket större arbetsgrupper än vad mansdominerade arbetsgrupper är, vilket anses vara en orsak till ohälsa och höga sjukskrivningstal. Detta ser vi också i Linköpings kommun.
- Många brott i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck kommer aldrig till polisens eller kommunens kännedom.
- Tillgången till könsuppdelad statistik och möjligheten att följa upp denna är väsentlig för att kunna genomföra jämställdhetsanalyser.

Koldioxidneutralt Linköping

Uppföljningen av koldioxidmålet visar att utvecklingen går i rätt riktning, samtidigt som mycket arbete återstår. Mellan år 2009 och 2018 har de totala utsläppen per invånare minskat med nära 22 procent. Uppföljningen visar att den positiva utvecklingen mot koldioxidneutralitet hittills har åstadkommit av såväl utsläppsminskningar som via kompensation. Arbetet framöver behöver intensifieras vad gäller åtgärder som minskar utsläppen, i samtliga sektorer. Gällande kommande utveckling och effekter av åtgärder fortsätter även nationella styrmedel och riktlinjer att spela en stor roll.

Uppföljningen av koncernens arbete för koldioxidmålet, energi- och klimatbokslutet, visar att:

- Under åren 2009 till 2019 har energianvändningen i kommunala byggnader sjunkit med 12 procent, vilket motsvarar cirka 13 procent minskad energianvändning per kvadratmeter under samma period.

- Koldioxidutsläppen från energianvändningen i kommunala byggnader har under åren 2009 till 2019 minskat med cirka 48 procent.
- Under åren 2010 till 2019 har koldioxidutsläppen från kommunkoncernens resor med bil, flyg och tåg minskat med cirka 35 procent. Huvuddelen av koldioxidutsläppen genereras av bilresor (83 procent) och resterande utsläpp av flygresor och resor med spårbunden trafik.

Ekonomiska konsekvenser

Rapporten ger enbart lägesbilder inom hållbarhetsområdet och omfattar inte åtgärder som innebär ekonomiska konsekvenser.

Kommunala mål

Rapporten berör hela hållbarhetsområdet och därmed i stort sett alla av kommunens övergripande mål. Vidare kopplar rapportens innehåll till flertalet av de 17 globala målen inom Agenda 2030. I rapporten anges för varje delområde koppling till kommunala, respektive globala mål.

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Rapporten innehåller inga beslut om åtgärder som kräver jämställdhetsanalys. Som en bilaga till rapporten har för första gången ett mer omfattande jämställdhetsbokslut tagits fram. Bokslutet lyfter fram utvecklingsområden för kommunens jämställdhetsarbete och syftar till att ligga till grund för kommande jämställdhetsanalyser.

Genomgående i hållbarhetsrapportens olika delområden har könsuppdelad statistik, i mån av tillgång, redovisats och analyserats när det bedömts vara relevant. I rapporten belyses också jämlikhet främst utifrån socioekonomiska skillnader och dess effekter.

Samråd

Hållbarhetsrapporten med bilagor är framtagen av personal vid hållbarhetsenheten. Kommunens interna jämställdhetsnätverk, liksom många övriga medarbetare i kommunen, har medverkat i sammanställningen av material till rapporten och dess olika bokslut. Hållbarhetsrapporten ska ses som ett kunskapsunderlag som främst baseras på inlämnade verksamhetsberättelser och andra uppföljningar/sammanställningar. Formell remisshantering har inte skett av rapporten.

Uppföljning och utvärdering

Hållbarhetsrapporten planeras att tas fram årligen, däremot kan inriktning och omfattning av ingående bilagor i form av bokslut och andra uppföljningar

variera över åren. Rapportens innehåll och omfattning kommer kontinuerligt att prövas.

Kommunledningsförvaltningens helhetsbedömning

[Klicka och skriv]

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Mikael Borin

Beslutet skickas till:
Samtliga nämnder + hållbarhetsrapport
med bilagor
Hållbarhetschef